

rovati; domovinsko postavo; gasilni red; postavo o zidanji cerkev; obrtnijsko postavo; deželni red; volilni red deželnega zbora; gozdno postavo; postavo za živinsko ogledovanje; postavo o pravici (delati shode) shajati se in postavo o pravici združevati se (delati družbe).

Želimo, da se kmalu razširi to hvalevredno delo, katero je nov dokaz, da je naš jezik pripraven za vsako vednost.

Narodne pesmi iz St. Vrazove zapuščine.

Priobčuje F. Kočevar. *)

Legenda.

Oj ti duša majcena,
V večer si rojena,
V polnoči si krščena,
S svitom vred si ze sveta šla,
Pa še ne pojdeš zdaj v nebo!
Še je šla pred nebeška vrata,
Na vrata je potrkala,
Da bi jo le kdo začul! —
Začul jo je sam Jezus:
Hole hole duša majcena,
V večer si rojena,
V polnoči si krščena,
S svitom vred si ze sveta šla,
Pa še ne pojdeš zdaj v nebo!
Pojdi mi po mrzle vode,
Ki bo zvirala izpod hriba nad gor,
Izpod kostene gore! —
Duša se je okol obrnila,
No je hitro dirjala
No je milo jokala.
Srečal jo je sivi Svit.
Hole hole sivi Svit!
Al si videl studenca kde,
Ki bi voda izvirala
Izpod hriba nad gor,
Izpod kostene gore?
Da bi jaz nesla Jezusu
Oj Jezusu mrzle vode! —
Jaz ga ne sem nič videl studenca
tam,

Zade še gre beli Dan,
Če ga je on videl kde tam. —
Duša se je okol obrnila,
No je hitro dirjala,
No je milo jokala.
Srečal jo je beli Dan.
Hole hole beli Dan!
Al si kaj videl studenca tam,
Ki bi voda izvirala,
Izpod hriba nad gor,
Izpod kostene gore?
Da bi jaz nesla Jezusu
Oj Jezusu mrzle vode! —
Jaz ga ne sem videl nič tam,
Zade še gre solnce rumeno,
Če ga je kaj ono videlo. —
Duša se je okol obrnila,
No je hitro dirjala,
No je milo jokala. —
Srečalo jo je solnce rumeno.
Hole hole solnce rumeno!
Če si kaj videlo studenca tam,
Ki bi voda izvirala,
Izpod hriba nad gor,
Izpod kostene gore?
Da bi jaz nesla Jezusu,
Oj Jezusu mrzle vode! —
Hole hole duša majcena,
Jaz ga ne sem nič videlo.

Zade še gre Marija,
Če ga je kaj ona videla! —
Duša se je okol obrnila,
No je hitro dirjala,
No je milo jokala.
Srečala jo je Marija.
Hole hole duša majcena,
V večer si rojena,
V polnoči si krščena,
S svitom vred si ze sveta šla,
Pa še ne pojdeš zdaj v nebo!
Hole hole Marija!
Si kaj videla studenca tam,
Ki bi izviral izpod hriba nad gor,
Izpod kostene gore?
Da bi jaz nesla Jezusu,
Oj Jezusu mrzle vode. —
Hole hole duša majcena,
Dirjaj v materno vzglavjiče,
Onde boš našla rutice,
Ko se je mati brisala,
Ko je h porodu jaukala.
Tiste hiti ožemati,
Ino nesi Jezusu mrzle vode. —
Duša se je okol obrnila,
No je hitro dirjala,
Noter v materno vzglavjiče.
Tam je našla rutice,
Ko se je mati brisala
Ko je h porodu jaukala.
Tiste je hitela ožemati,
Ino je nesla Jezusu mrzle vode.
Še je šla pred nebeška vrata,
Na vrata je potrkala,
Da bi jo le kdo začul!
Začul jo je sam Jezus.
Hole hole duša majcena,
Še si mi prinesla mrzle vode,
Pa še ne pojdeš zdaj v nebo!
Pojdi na polje rumeno,
Tam boš našla drevjiče,
Oj drevjiče žegnano!
Tam boš v tistem tako dolgo,
Da se to drevje posušilo bo,
Té boš šla v sveto nebo. —
Duša se je okol obrnila,
No je hitro dirjala,
No je milo jokala.
No je šla na polje rumeno,
Taj-si h drevju žegnan' mu.
Tam je ona sedela,
Da je minolo sedem let,
Sedem let osmega pol.
Prišla sta dva razbojnika,
No sta pod to drevjiče nakurila,
Da se je to drevjiče posušilo.
Prišla je Marija:
Hole hole duša majcena!
Koga si kaj videla?

Jez druga ne sem nič videla,
Ko samo dva razbojnika,
Ko sta pred to drevje nakurila,
Da se je to drevje posušilo. —
Hole hole duša majcena!
To ne sta nijedna razbojnika,
To sta vlastna tvoja brateca. —

Vsej ne si trpela sama za se,
Tudi ne za mater, ne za oče;
Ti si trpela za ta dva brateca.
Prišla jo je za belo roko,
Peljala jo je gor v nebo,
Gor v nebo, v sveti raj,
Oča nebeški nam ga daj!

Dopisi.

Iz Goriškega 16. sept. — Zbornica trgovska v Gorici je razposlala po vsi goriški grofiji ta razglas, ki je za vinorejce prav zanimiv:

„Zbornica trgovska in kmetijska družba v Gorici ste se zedinili v namen, da se v Gorici ustanovi posebno društvo za vinorejo, katero bo poskrbovalo, da se bo širila kupčija z našimi vini, da bomo napravljali hranljiva vina, ki se dajo pošiljati tudi po morji. — Mi imamo tudi izvrstno grozdje, in ko bi le drugače narejali naša vina, in ne po starodavnem kopitu, gotovo bi lahko prodajali sladko kapljico v daljne dežele, s tem pa bi si naši posestniki in kmetje svoj slabi stan veliko zboljšali, kar vsak previdi. Novo društvo je dovolila dostojna gospódka, in to se bo ustanovilo brž ko se oddá 400 akcij po 100 gld. vsaka, ki se ima izplačati v dveh letih, tudi jemlje društvo namesti denarja grozdje primerne dobrote v razmeri od 50 odstotkov. Kdor hoče pristopiti, naj naznani svoj pristop zbornici trgovski v Gorici.“

Slovenski vinorejci! To je lepa prilika pomagati si iz toliko nadlog, posebno letos smo veliko trpeli in vsak vé zakaj, tudi vé vsak, da sam človek si ne more pomagati v takih zadevah, sè zedinjenimi močmi je pa napredek laži. — Pristopimo, poskušajmo in podučujmo se!“

Iz Štajarskega. V 13. seji deželnega zbora je vprašal gosp. dr. Vošnjak v svojem in v imenu družih slovenskih poslancev c. k. vladinega zastopnika: „Kaj misli sl. vlada narediti, da se praktično vpelje narodna ravnopravnost v šoli in uradih na slovenskem kraju dežele? Ali bi ona hotela ukazati, da naj se v odločenem času uradniki in očitno poverjeni skladavci pisem naučé slovenski jezik in naj v tem uradu jejo, ako ne bi hoteli zgubiti službo? Ali bi ona hotela brez pomude slovenske sodnije podeliti v slovenskem jeziku izurjenim uradnikom?“ On je v obširnem in temeljitem govoru navedel vzroke te interpelacije, in je rekel med drugim: „Slovenskega naroda, kateri šteje na Štajarskem, Koroškem, Kranjskem, Goriškem in Primorskem 1 in pol milijona ljudi, živi v prvi deželi nad 400.000. Ti bivajo vkup in so sosedje Slovincem družih dežel. Na slovenskem Štajarskem živé tudi Nemci ali teh je komaj 1 odstotek in še ti so raztreseni po celi deželi. V mestih in nekterih trgih živí do 5 odstotkov taci Slovencev, kateri umé in govore svoj materni jezik, pa ga zarad nemških ljudskih šol ne znajo niti brati niti pisati. Ostanek naroda, toraj 94 odstotkov je pa čisto slovensk in zná le slovenski jezik. Vendar se je in se še zdaj slovenska mladina brez vspeha v ljudskih šolah nadleguje s ptujim nemškim jezikom. V srednjih šolah na Slovenskem vlada še vedno nemški jezik. V najviših šolah se pa še celó prav nič ne ozira na slovenski narod in njegov jezik. V uradih vlada še vedno tuji nemški jezik. Zapisniki s Slovenci se še vedno pišejo v nemškem jeziku. Slovenske vloge so neprijetne uradnikom in jih še večidel rešujejo v nemškem jeziku. V slovenske kraje se pošiljajo nemški uradniki, med tem ko se službe v nemških krajih podeljujejo v slovenskem jeziku izurjenim. Še celó za sodnike v slovenske kraje se imenujejo Nemci, kateri le obravnavajo s tolmačem in ta je diurnist, kancelist ali pa uradni

*) To legendo, ki bi jo jaz na čelo postavil vsem drugim do zdaj zapisanim narodnim legendam, je zapisal naš nevtrudno delajoči Lav. Caf brž ko ne v Fravhajmski okolici. Hvala mu! — Ker je St. Vrazova literarna zapuščina že v rokah slovenske Matice, zaključnem s to legendo priobčevanje narodnih pesmi z izjavljenjem želje, naj slovenska Matica kakor hitro mogoče natis St. Vrazove literarne zapuščine oskrbi.
Kočevar.